

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.
o wydanie pisemnej interpretacji przepisów,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 listopada 2018 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną organu rentowego od wyroku tego Sądu z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L. o wydanie pisemnej interpretacji przepisów.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł skargę kasacyjną, w której zaznaczył, że nie zgadza się z treścią wyroku Sądu Apelacyjnego. Orzeczeniem tym oddalono apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 listopada 2016 r., mocą którego zmieniono zaskarżoną decyzję i uznano za prawidłowe stanowisko strony odwołującej zawarte we wniosku

o wydanie pisemnej interpretacji przepisów dotyczących ustalania podstawy wymiaru składek. Sąd Apelacyjny w (...) wezwał pełnomocnika organu rentowego do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez wskazanie wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia z podaniem sposobu wyliczenia. W piśmie procesowym z dnia 14 maja 2018 r. pełnomocnik organu rentowego wskazał, że w sprawach rozpoznawanych w trybie wydawania pisemnych interpretacji przepisów prawa brak jest wartości przedmiotu sporu. Interpretacja ta stanowi jedynie przedstawienie rozumienia określonego przepisu prawa przez Zakład, nie kreując przy tym żadnego prawa lub obowiązku po stronie przedsiębiorcy. Z daleko posuniętej ostrożności procesowej jako wartość przedmiotu zaskarżenia pełnomocnik wskazał kwotę 10.000 zł.

W zaskarżonym postanowieniu Sąd Apelacyjny podkreślił, że dopuszczalność skargi kasacyjnej z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia wynika ze szczególnych przepisów o postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹ i art. 398² § 1 k.p.c.), co sprawia, iż w procedurze tej w każdym stanie sprawy sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy mają obowiązek zweryfikowania wystąpienia tej bezwzględnej przesłanki procesowej. Niewskazanie przez pełnomocnika skarżącego w określonym terminie sposobu wyliczenia wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia uniemożliwiło sądową kontrolę dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej.

Z rozstrzygnięciem Sądu Apelacyjnego nie zgodził się organ rentowy wskazując w zażaleniu na naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. i art. 398⁴ § 2 k.p.c. przez błędną interpretację tych przepisów i uznanie, że skarga kasacyjna nie czyni zadość art. 398⁴ § 2 k.p.c., gdyż nie zawiera oznaczenia wartości zaskarżenia oraz wskazując na naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez bezpodstawne odrzucenie skargi kasacyjnej. Wskazał, że w przedmiotowej sprawie chodzi de facto o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego albo o stwierdzenie braku takiego obowiązku, co z kolei implikuje twierdzenie o prawie do wywiedzenia skargi bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie może doprowadzić do zamierzonego skutku.

Na wstępie należy rozstrzygnąć dwa problemy: po pierwsze, czy rozpatrywana sprawa jest sprawą o prawa majątkowe w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c.; po drugie, czy jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej nie zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Co do wykładni i zastosowania art. 398² § 1 k.p.c. w sprawach o wydanie pisemnej interpretacji na wniosek złożony w trybie art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela stanowisko przyjęte w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2015 r. (II UZ 1/15, LEX nr 1666892), a mianowicie, że sprawa taka jest sprawą o prawa majątkowe w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c., a rozstrzygnięcie, czy jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym powinno zostać dokonane na podstawie treści wniosku przedsiębiorcy występującego o interpretację.

Wobec powyższego należy dokonać analizy wniosku o wydanie pisemnej interpretacji, na skutek którego organ rentowy wydał decyzję, od której wniesiono odwołanie inicjujące postępowanie sądowe w tej sprawie. We wniosku Spółka sformułowała wątpliwość prawną, czy będąc płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe), na ubezpieczenie zdrowotne oraz składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych będzie zobowiązana do naliczania i potrącania składek na wyżej wymienione ubezpieczenia i fundusze od wartości przychodu, który pracownik uzyskuje w związku z udostępnieniem mu przez Spółkę samochodu służbowego do celów prywatnych. Spółka wyjaśniła, że możliwość skorzystania przez pracowników z wyżej wymienionych przejazdów uwarunkowana będzie ponoszeniem przez pracowników częściowej opłaty za usługę w wysokości ustalonej przez Spółkę. Kwota odpłatności nie przewyższy ceny rynkowej za usługi najmu samochodów osobowych świadczonych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wyżej wymienionych usług. Dodatkowo opłata ponoszona przez pracowników będzie każdorazowo niższa od wartości nieodpłatnego świadczenia przysługującego pracownikowi z tytułu wykorzystywania do celów prywatnych, tj. 200,00 zł miesięcznie dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm³ oraz 400,00 zł miesięcznie dla samochodów o pojemności silnika powyżej 1600 cm³. Jednocześnie wskazała, że wysokość odpłatności oraz warunki wykorzystywania z

samochodów służbowych do celów prywatnych jako środka lokomocji zostaną uregulowane w obowiązującym w Spółce regulaminie wynagradzania, zaś nabywane świadczenia będą miały wyłącznie postać niepieniężną bez możliwości uzyskania przez pracownika ekwiwalentu pieniężnego świadczeń.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest zatem włączenie określonego świadczenia do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, czyli ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że sprawa o ustalenie wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ma charakter majątkowy i nie jest jednocześnie sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., I UZ 11/14, LEX nr 1504749; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004 nr 6, poz. 107). Nie ma zatem racji skarżący, iż w przedmiotowej sprawie skarga kasacyjna przysługuje bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. W takiej sytuacji wobec braku oznaczenia w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu zaskarżenia oraz podania przez pełnomocnika skarżącego w określonym terminie jako tej wartości kwoty 10.000 zł bez wskazania sposobu jej wyliczenia z jednoczesnym zaznaczeniem, że w sprawach wydawania pisemnych interpretacji przepisów prawa przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych brak jest wartości przedmiotu sporu, a wskazana kwota została podana „z daleko posuniętej ostrożności procesowej”, zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 398⁶ § 2 k.p.c. nie jest zasadny. W postanowieniu z dnia 18 listopada 2014 r., (II UZ 48/14, LEX nr 1565768) Sąd Najwyższy przyjął, że określenie kwoty mieszczącej się w ramach dopuszczalności skargi kasacyjnej wymaga odpowiedniego wyliczenia, więc nie wystarczy tylko wskazanie odpowiednio wysokiej kwoty. Jeżeli dopiero przedstawienie sposobu jej wyliczenia umożliwia sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia przez sąd, to wezwanie do przedstawienia sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżania jest wezwaniem do usunięcia braku formalnego skargi. Chybiony jest również zarzut naruszenia art. 398⁴ § 2 k.p.c. Przepis ten dotyczy zagadnienia, które nie było przedmiotem rozstrzygania w sprawie, mianowicie elementu skargi kasacyjnej w postaci wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.